

Dr Söndefall on de Verdrievung us et Paradies

(frej nō 1.Mos. 2,4 – 3,24)

Wie dozemqol dr leeve Jott
de janze Wält erschaffe hōtt,
dō joef et övvehaup keen Strüsch,
kee Jrööns, keen Bööm on kee Jebüscht.
Hä hōtt de Haupsaach ongelosse¹:
et nämlisch nauch net rääne losse.
Bes jetz wor enzisch mä² va onge
e beßje Wawße³ düreschjedrongo.
Och wor nauch keene Mensch erschaffe,
für Fäld on Jaade ömzejraave.

Dō saat sisch Jott: »Jetz maach isch ens
dr Mensch, dr Homo sapiens!«
On hä foong aa met en enorme
Jedold en Lehmfijur ze forme:
Buch, Ärm on Been on qvvedrop
ene Knubbel Lehm, dat wor dr Kopp.
Am Äng⁴ dō hät-e-r-em dann nauch
Luff füze Qome⁵ enjehauch.
Su eß – wie Jott sisch vürjenomme –
dä Adam op de Wält jekomme.

Donqo schoof Jott e präschtisch Lank,
dat eß als Paradies bekank.

Natürlisch wor et jottjewollt,
dat Adam jetz he läeve⁶ sollt.
Jott planzden staatse Obsbööm aan
met janz normale Äppel draan.
Dauch eene Boom stoong en de Medde
für Joot on Schläet⁷ ze ongescheede.

¹ unterlassen ² nur ³ Wasser ⁴ am Ende, schließlich ⁵ Luft zum Atmen
⁶ leben ⁷ schlecht

Jott kreesch dä Adam sisch dödrop
ens bei de Hank on drooch em op¹,
op alles opzepasse on
mem Paradies joot ömzejonn.

»Van alle Bööm, die isch jemaat,
dö darfste eiße², wat disch schmaat.
Mä vam Erkänntnisboom he net,
der medsedren³ em Jaade steed,
vam enzige Boom em Paradies
dö krißde disch⁴ jefällis nüüß!«

Wänn du dat ävve ens verjiß
on dovan ene Appel iß
- et eß ejaal qf jröön qf ruut – ,
dann stirfsde, on dann beßte duut!«

»Et eß net joot«, fool Jott dö en,
»dat Adam omp⁵ eß on alleen;
dänn af on zo bruch su-ne Mann
dauch eene, dä em hälepe kann«.
Us nawße Lehm doong Jott dann knete
ene Hoof Jeschöpf met Eejeheete:
esu-n⁶ die loofe, su-n die schwemme,
on angere, die fleeje emme.
Dä Adam stoong deräk dö nävve
on moot dän Diere⁷ Naame jävve.
En Fröngdin hät-e net jefonge,
et wor nüüß Passendes dödronge.

Dö daat sisch Jott: »Isch waat jetz bes
dä Adam faß am schlöqfe eß.«
Hä noem em dann en Repp eruß
on maadene en Frau dödruß.

¹ trug ihm auf ² essen ³ mittendrin ⁴ nimmst du dir
⁵ ohne Partnerin, unpaarig ⁶ solche ⁷ den Tieren

Wie Adam nō die Prozedor
wiē beī de Seng jekomme wor¹,
dō ändlisch woße-r-et jenau:
»Dat he eß Eva, meng leef Frau!«
Se wore nacks wahl allebeed,
se schamdene sisch ävve net.

Van Aafang aan at wore Schlange
völl luusere² wie all die ange
Jeschöpf, die jo vür kottem Jott
em Paradies erschaffe høtt.

Su wor dänn Eva äresch besor̄esch³,
wiē ens en Schlang em usjehoresch:
»Wie eß dat, dürfe denge Mann
on du net a die Qbsbööm draan?«
»Jott hät«, saat Ev, »os enjeschärf,
wat me em Paradies net därf:
Wer vam Erkänntnisboom jet nemmp
on iß, dä dööng⁴ et sisch bestemmp
met höm, em Schöpferjott, verdärve,
on mööt⁵ am Äng vam Läeve stärve.«

»Dat met dä Boom em Paradies,
dat määt üsch ühre Jott mä wies.
En Wirklichkeet well nämlisch der,
dat ühr net klööjere werd⁶ wie er.
Du kaß et also röihisch waare⁷.«
Dat lott sisch Ev net zweimqol saare.
Die Frau, die soęch⁸ op eemqol dann
dä Boom met ange Oore aan.
Für ens ene Appel ze versööke,
doong Eva stikum ene plöcke.

¹ zu sich gekommen war ² listiger ³ sehr besorgt ⁴ täte
⁵ müsste ⁶ klüger werdet ⁷ ruhig wagen ⁸ sah (an)

Et oeß¹ e Stöckelsche dövan,
joef dann e beßje senge Mann,
on der hät öhne schläet Jewesse
och en die Ketsch² erguson-jebesse.

Dö joonge ävve kott dörop
däm Menschepaar de Oore op.
On plötzlich wutte se jewaa³:
»Mię han jo övvehaup nüüß aa!«
Se maadene sisch us Fijje-Bläe⁴
zwei kotte Schözzele⁵ als Kläe⁶
on leefe on verstooche sisch⁷
em Jaade Eden em Jebüsich.
Et ovends bejm Spazierejonn
bleff Jött verwonget plötzlich stönn.
»Wö beßte, Adam?⁸« reef-e us,
»Verstääsch disch net! Komm at eruß!⁹«

Dä saat: »Isc h ött disch komme hüere;
dö foong isch aa, misch ze scheniere,
weil isch janz nacks ben wie meng Frau.«
»Wie weeßte dat dann su jenau?
Du häß dauch wahl net ongedässe
van dä Erkänntnisboom jejässe!?¹⁰«
Dä Adam moot em enjestönn:
»Dat Ev hät et ze-ięsch⁸ jedönn.
Et hät dann ävve kott äntschlösse
misch noher och ens bisse lösse.«

Dat Eva reef, wie et dat hüet:
»Die Schlang, die hät misch fies verführt,
su dat isch dee Verbott verjoeß⁹
on einfach van dä Appel oeß.«

¹ aß ² Kerngehäuse ³ wurden sie gewahr ⁴ Feigenblätter
⁵ Schürzen ⁶ Kleider ⁷ versteckten sich ⁸ zuerst
⁹ dein Verbot vergaß

Su joef et at em Paradies
et ieschde Moql op Erde Knieß ¹.

Jott knööf die Schlang sisch vür on sprooch:
»Du beß fü alle Zik verflooch!
Weil du su kodd ² beß, sollste dröm
mä kruffe op dr Buch erömm,
on Stöbb mä freiße läeveslang,
du hengelestisch falsche Schlang!«

An Eva ävve saat Jott dann:
»Du solls ene Hoof Moläste ³ han!
Maach disch jefaß dödrop: du wiß
völl Peng ⁴ han, wännde Kenge kriß!
Och soll va jetz aa denge Mann
janz övve disch ze saare han!«

Jetz wor dä Adam draan, dä bleesch
van Jott se usjedeuvelt kreesch ⁵:
»Wie Eva met dat Qbs ⁶ eß komme,
häß du et einfach aajenomme.
Isch hrott disch dat verboene, on
du häß et frääschewäsch ⁷ jedönn!
Dröm eß dr Boem en Fäld on Jaade
va jetz aa met ene Flooch belaade.

Du moß disch könëftisch bänklisch schenne ⁸,
fü he jet Nötzlischs donn ze könne!
Du köß ⁹, ih dat ¹⁰ dr Sqom deet spreeße,
em Jaade düschtisch an et schwéeße!

¹ Streit ² bösartig ³ Beschwerden ⁴ Schmerzen ⁵ ausgeschimpft
wurde ⁶ Obst, Frucht ⁷ frech, dreist ⁸ hart arbeiten ⁹ kommst
¹⁰ ehe, bevor

Moß öentlisch¹ wirke met de Häng
johr-en, johr-us, bes janz am Äng
- dō kaßte maache, wat de wells –
du stirfs on dann zo Stöbb zerfalls;
zo Stöbb, us däm isch disch als Mann
vür ennēsche Zik² erschaffe han!«
Jott maadene dōnqo nauch jau
us Fäll³ fü Adam on seng Frau
zwei Röck, damet se sisch net schaame.
Dann reef-e sisch die Zwei zesaame
on saat: »Jetz könnt ühr beede
wat joot on schläet eß ongescheede.
Dat eß, wat mię jemeensam han,
du Eva, isch on denge Mann.
Dauch weßt, ühr sollt op Erde ävve
öm Jöddes Well net iewisich⁴ läeve!«
Hä wurp se dann nō dä Äntschluß
aachkankisch⁵ us et Paradies eruß.
»Schnack-us nō Qste⁶ mödde jönn,
kickt üsch net öm on blieft net stönn!«

Weil Ev on Adam, senge Mann,
em Paradies jesöndisch han,
hät Jott em Hemmel kott on böndisch
als Stroqf de Menschheet aajeköndisch:
»He kött, sulang isch Herrjott ben,
lebändisch keene mi ḥren!«

Am Enjang van dat Paradies
steet dröm ene Ängel, janz en Wiß,
dä met e jlöhnisch⁷ joldere Schwert
de Lü⁸ dr Entrett sträng verwehrt.

¹ ordentlich, sehr ² vor einiger Zeit ³ aus Fellen ⁴ ewig
⁵ achtkantig ⁶ nach Osten ⁷ glühenden ⁸ den Leuten